

Utbildningsförvaltningen

Teresia Kjellgren

0171-626426

Svar på motion om arbetsskor till personalen

Bakgrund

Socialdemokraterna har inkommit med en motion om arbetsskor till personalen (för vår del inom förskolan). Motionen innehåller två yrkanden:

- att personal inom vård och omsorg samt förskola förses med fria arbetsskor
- att införandet av arbetsskor på sikt planeras att gälla samtliga yrkeskategorier inom välfärden.

Av motionen framkommer det att:

”För att Enköpings kommun ska klara av sitt grunduppdrag, att leverera en trygg välfärd varje minut hela året, behöver vår personal en god arbetsmiljö. Dagens välfärdsuppdrag är slitigt och kräver mycket av vår personal. Inom flera yrken så som förskola, hemtjänst och särskilt boende tillbringar personalen en stor del av sin arbetstid ståendes eller i rörelse. Trots detta så ingår inte arbetsskor som en del av den viktiga utrustning som krävs för ett hälsosamt arbetsliv.

Fotriktiga skor som avlastar kroppen och minimerar risken för arbetsskador är en stor kostnad för den enskilda medarbetaren, som ofta är alldeles för underbetald. Det kan resultera i onödiga knä-, rygg- och höftproblem samt arbetsskador vid halk- och fallolyckor.

Anställda inom vård och omsorg behöver arbetsskor ur arbetsmiljöperspektiv men också för att jämställda förhållanden ska eftersträvas mellan kvinnor och män. Här behöver Enköpings kommun visa att vi är en attraktiv arbetsgivare, som arbetar förebyggande och som värdesätter våra medarbetare.”

Frågeställningar

Utredningen kommer att titta på de skattemässiga förutsättningarna samt de ekonomiska och administrativa konsekvenserna av motionens yrkanden. Utredningen kommer inte ta ställning till om arbetsskor inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter kan minska risken för arbetsrelaterade sjukdomsbesvär eller om det gör Enköpings kommun till en attraktivare arbetsgivare. Frågeställningarna för denna utredning är:

Är det möjligt för Enköpings kommun att betala för arbetsskor till personal inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utan att förmånstagaren beskattas?

Vad skulle det kosta i form av inköp och administrativ tid om kommunen finansierade arbetsskor för personal inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden?

På vilket sätt skulle kommunen på bästa sätt kunna tillhandahålla arbetsskor till personal inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden?

Måste de anställda som får arbetsskor förmånsbeskattas?

Skattereglerna är tydliga och det korta svaret på frågan är ja. För att kläder och skor ska vara skattefria krävs att de bara kan användas i tjänsten och inte privat. Det framgår av 11 kap 9 § inkomstlagen. Generellt gäller skattefria arbetskläder uniformer och skyddskläder. Om det gäller kläder och skor som kan användas för privat bruk behöver alla fyra punkterna nedan uppfyllas för att inte medarbetare ska förmånsbeskattas.

- utgöra arbetskläder, det vill säga du får de för att du ska använda de i ditt arbete
- vara obligatoriska för dig att använda i ditt arbete
- vara anpassade för arbetet, dvs. plaggen bör vara enhetliga för viss personal eller ha någon annan särskild egenskap
- vara försedda med arbetsgivarens namn eller logotyp så att de märkbart avviker från vanliga plagg.

Förvaltningens bedömning är att arbetsskor för inom- och utomhusbruk inom förskola varken är skyddsskor eller kommer uppfylla samtliga punkter enligt ovan. Det innebär att den enskilde medarbetaren kommer att förmånsbeskattas för arbetsskornas värde på samma sätt som om det vore lön.

Vad skulle arbetsskor till personal inom förskolan kosta?

Arbetsskor för utomhusbruk kostar ca 1 200 kronor och inomhuskor kostar cirka 800 kronor och beräknas hålla i två år. Det ger en årskostnad på cirka 1 000 kronor. Personalen på våra förskolor kan dock behöva flera par skor för utomhusbruk beroende på väder. Till det kommer också en kostnad för att trycka Enköpings kommuns logga på skorna.

Utbildningsförvaltningen har 411 tillsvidareanställda inom förskolan. Det skulle ge en årskostnad på minst 411 000 kronor plus kostnader för att trycka loggan plus kostnader för flera par skor per anställd.

Utbildningsförvaltningen är en stor förvaltning med personal som står upp i klassrum en stor del av dagen. Förutom förskolans personal så är det förskoleklass, hela grundskolans, gymnasieskolans och vuxenutbildningens lärare som ansvarar för och deltar i klassrumsundervisning.

Utöver kostnaden för inköp av skor tillkommer det administrativ tid för rapportering av förmåner till Skatteverket. Nämnden skulle även behöva upphandla arbetsskor, vilket kräver resurser. Det kommer även kräva resurser från verksamheterna i form av logistik för att beställning och leverans av skor till anställda ska kunna genomföras. Det kan eventuellt tillkomma kostnader för förvaring av skor.

På vilket sätt skulle kommunen på bästa sätt kunna tillhandahålla arbetsskor till personal inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden?

Vissa kommuner har valt att istället för att tillhandahålla skor ge sina medarbetare ett skobidrag. Men medarbetarna behöver även betala skatt på detta bidrag, de anställda erhåller en kontant ersättning och beskattas på samma sätt som lönen. För Enköpings kommun bli kostnaden densamma och även ett bidrag bedöms ha administrativa kostnader.

En nackdel med ett bidrag är att det är svårt att göra arbetsskor obligatoriskt om det inte är arbetsgivaren som köper och levererar skorna. Vikten av arbetsskor kan ifrågasättas om det är frivilligt att bära dem.

Sammantagen bedömning

Utbildningsförvaltningen har tidigare utrett frågan om arbetsskor till personalen. Den gången var det dels skattereglerna om förmånsbeskattning dels personalen som hade olika behov av skor som gjorde att det inte genomfördes.

Förvaltningens bedömning utifrån ovanstående är att behålla dagens ordning där arbetsskor inte bekostas av arbetsgivaren. Kostnad för förvaltningen, arbetsskor för förskollärare/pedagoger, är inte obligatoriska samt att det finns önskemål om att var och en själva vill bestämma vilka skor man ska ha på sig på arbetet.